

SBORNÍK

JEDNOTY POTOMKŮ POBĚLOHORSKÝCH EXULANTŮ-POKUTNÍKŮ A PŘÁTEL RODOPISU V PRAZE

Rodopis - Historie - Vlastivěda.

Vychází 1/4letně. Majitel, nakladatel a vydavatel spolek: Jednota potomků pobělohorských exulantů-pokutníků a přátel rodopisu v Praze. — Toto číslo redigoval zodpovědný redaktor Dr. Jan Rejsa Kolkovský. — Redakce, administrace a expedice Praha II., Jircháře 10. — Telef. 438-76. — Předplatné: ročně Kč 12.—, pro nečleny Kč 12.—. — Příspěvek členský: členové činní Kč 36.—, přispívající Kč 24.— za správní rok. — Zápisné Kč 3.—. Užívání novin. známek povoleno výn. řed. pošt ze 17. prosince 1929 č. 278762; VII 1930.

K 50. NAROZENINÁM!

Dne 26. prosince 1882 v Polné narodil se náš předseda, pan MUDr. V. Matina; studoval na gymnasiích v Třeboni, Hradci Králové a Chrudimi, kde maturoval. Promován byl na doktora veškerého lékařství 15. února 1908 na české universitě v Praze. Jako činný vojenský lékař působil ve Vídni a Terezíně, kde byl všude znám svou vlasteneckou činností. Za války světové byl cheflékařem Kadetní školy pražské, kde setrval do převratu jako plukovní lékař, neoblomný, český živel podporující důstojník. Tuto stránku dobře právě osvětlila intimní slavnost srdečnými projevy účastníků, konaná dne 21. ledna 1933 v Praze, u příležitosti padesátin, kde vzpomínáno bylo spolužití v Kadetní škole. Činnost jeho, usilující nezištně o záchranu českých lidí, podepřela rozvoj naší samostatnosti. Do vojenské maffie vstoupil příčiněním tehdejšího setníka Rošického a stal se takto členem revolučního vojenského výboru československého.

Práce jeho v Jednotě jest dobře známa: mezi prvními hlásil se jako potomek staročeského rodu za člena, ve výboru usiloval horlivě o uskutečnění idejí Jednoty, stal se zakládajícím jejím členem, a posléze předsedou. Od r. 1930 rediguje „Sborník jednoty“; jinak v literárním oboru vydal básnické sbírky: r. 1931 „Nálady a obrázky“, r. 1932 „Maloskalské motivy“, r. 1933 „Z přírody a ze srdce“. Budiž našemu jubilantu popřáno, aby nadále v plné míře vyplnil svůj ušlechtilý životní program pro blaho vlasti a rozkvět naší Jednoty.

Dr. Josef Volf:

ČEŠTÍ EXULANTI V MATRIKÁCH PERENSKÝCH.

III.

Gottow (?), Pescheck, Exul. 161. Snad Hotový, viz s. v.

Gottschalk Klatovský Václav z Litoměřic. Nar. se mu 26. V. 1626 dcera Alžběta; km. Justina, manželka Mich. Bergmanna. R. 1628 šel pokřtít dítko do německého kostela viz Nosidlo 48. Pescheck, Exul. 37 a Gegenref. II, 521 nazývá jej Gottschaldt.

M. Gottschick (Goltzsching?) Jiří, farář, z Prahy. Srv. Pescheck, Exul. 37 a Gegenref. II, str. 525. Zemř. mu 31. VI. 1634 dítě. Scheuffler XX, 1899, str. 81.

Gottwalt Oswald, farář v Selistu (?). Srv. Pescheck, Gegenref. II, 524. 3. IV. 1627 zemř. vdova Majdalena. Viz s. v. Ottwalt.

Grotzmius Mat. ze Žalan (von Schaln). Nar. se mu 8. I. 1630 syn August. Km. byli: Jiří Kamejský, Jan Kadener a Marta, manž. Jonáše Zumpa.

Grundmann Jakub ze Žandova, farář. Připomíná k r. 1628, Pescheck, Exul. 37 a Gegenref. II, 521. Jeho manželka zemřela 29. IV. 1625 v šestinedělích. Měla pohřební kázání.

Gunther Daniel ze Strakova (z Trkova?). 17. VII. 1629 křtěn mu syn Kašpar. Viz Těplý 1900, str. 35.

Gutzsche (?) Štěpán, z Ml. Boleslavě (von Jungen Bontzel). 6. II. 1632 se mu narodil syn Jan. Jeden z kmotrů Jan Jiří Kamejtský.

Hofman Tobiáš, z Prahy; byl km. dceři Gabr. Loebeho 22. II. 1632. Zemř. 24. VIII. 1632. Pohř. útraty zaplacený.

Hochhauser z Hochhausu Bernard dlel v Perně 30. V. 1631. Do památníku Mladotova napsal toho dne: Trpím míle, — čekám chvíle. — Čeho čekám, — Bůh dá, dočkám. — Věc Bohem souzenou — nezmeškám. — Auf Gott und schöne Jungfrauen — steht all' mein Vertrauen. — Ach, Gott! Komm Glück — und erfreue mich. Viz Holínová, Čas. N. Mus. 1909, str. 139. Vystěhovali se s bratrem Jiřím r. 1629 do Perna, když otec jejich Jan Mikuláš pozbyl konfiskací několik statků. Srv. Pescheck, Exul., str. 161 a Bílek, str. 161, Schmertosch 1902, str. 98 uvádí jiného bratra Jana Mikuláše jako důstojníka ve službě saského vojska (1632).

Hochhauser z Hochhausu Jan Jiří žil 29. III. 1631 v Perně; podepsal se toho dne do památníku Mladotova. Viz Holínová, Mus. 1909, str. 141. Byl 13. XI. 1633 kmotrem synovi Petra z Geissinku, viz Teplý, 1900, str. 95. V l. 1636/8 žil tu ještě se ženou a 2 dětmi: r. 1636 podepsal prosbu exulantů a r. 1638 žádal o pas do Čech, aby mohl upravití správu svých statků. R. 1640 byl s rodinou v Žandavě. Zde zemřela jeho dcera Růžena 1688 a jeho choť Anna Sabina, roz. z Elsniců. Viz Schmertosch, 1902, str. 97; Bílek, Ref., str. 161.

Hochhauserová z Hochhausu Markéta, roz. Kaplířová ze Sulevic, choť Jana Jiřího, zemř. 9. III. 1629. Za hrob 5 tol.

Holanová Anna, naroz. v Hořticích, žila 1629 se svými dvěma sestrami v Perně. Jako vdova podepsala prosbu exulantů r. 1637. Měla tam bratra Jana Adolara (= Adlera). Viz Schmertosch 1902, str. 98.

Holub Martin z Litoměřic. 13. VIII. 1626 pokřtěn mu syn Jan. Km. byli: Jan Houška a Tobiáš Kolda, oba z Litoměřic.

Holý Jan, z Prahy. Jeho vdova Dorota zemř. 1629. Za hrob 1 t. 4 g.

Holzer Krištof ze St. M. Pr., vdovec, vzal si v list. 1629 Růženu, vdovu po Janu Kretschmerovi, měšťaninu a soukeníku.

Homut (Hochmut) z Harasova, rytíř, Václ. ml. Vystěhoval se r. 1628 do Perna, viz Bílek, Reform., str. 183. Heslo jeho bylo: Mein Glück, das schläft noch, — zu seiner Zeit erwacht es doch, viz Holínová, Mus. 1909, str. 139. Žil se ženou, tchyní a 4 dětmi do r. 1631 v Perně, kde 27. V. 1631 zemřel. (Slavík

Fr. A., Jihočeský kraj 1911, str. 182: † 27. IV.). Při pohřbu měl české kázání. Srv. Bílek, Ref. 165; Schmertosch 1902, str. 98.

Horák (Horag) Krištof z Encovan. Vdova po něm Eva prodala se 16. září 1633 za Jindřicha Vindericha z Březnice.

Horschin, Pescheck, Exul. 160. Kateřina Horsková, roz. Bukovská z Bukova a z Hustiřan uvádí se v matrikách a v seznamech perenských exulantů v l. 1632—36. R. 1637 podepsala prosbu exulantů; r. 1640 žila v Žandavě; r. 1654 zemř. v Perně. Doerr, Geneal. Daten č. 62/4; Schmertosch 1902, str. 75.

Hoštecký Václav z Litoměřic; viz Bílek, Konf. 1122. 18./II. 1627 umírá mu asi syn, jenž byl podle účtů kostelních pochován v kostele sv. Mikuláše; za hrob dáno 20 t. 28. IX. 1628 byl kmotrem synu Jana Otta.

Hotový Jan, písař při obci Novoměstské, viz Bílek, Konf. 1017. Zemř. 31. III. 1630; za hrob 1 tol. 4 gr. Manželka Anna vrátila se po jeho smrti do Prahy.

Houska (Houška) Jiří, viz Teplý, 1900, str. 95 k. 12. IV. 1631. Zemř. mu šestined. děcko 11. I. 1626.

Housman (*Hausman*) Zachariáš z Litoměřic. 21. VII. 1628 se mu nar. dcerka Anna. Km. byli: Mich. Bergman; Anna, manž. Ondřeje Niče; Anna, manž. Kašp. Kittlera z Lit. 11. XII. 1629 zemř. mu děcko v šestined. Srv. Pescheck, Exul., str. 161; Bílek, Konf., 1123.

Houška (Hauschkonius) Frant., z Domažlic (Tausch in Böhmen). Pohř. 9. II. 1637.

Houška Řehoř z Čech. Jeho dcera Anna uvádí se jako kmotra při křtu dcery Jiřího Königa z Chabařovic 12. III. 1638 („Jungfrau Anna, Gregors Hauschkens Tochter von Böhmen“). K 30. V. 1627 se uvádí taktéž bezejmenná dcera po Řeh. Houškovi „zu Schime“. (Je to Žim = Schima u Lovosic?) 19. VI. 1625 zemř. Řehořovi děcko.

Houška Tobiáš napsal 1636 lat. báseň do Martiniovy Obrany.

Houška z Adlersperku Jan. R. 1632 prohlásil písemně, že mu byly všechny statky kolem Litoměřic ležící před sedmi lety od české komory zabrány. V Perně žije 7. rok se ženou a dětmi. Nastřádaný peníz protrávil a dostal se nyní do dluhů. Po úmrtí své první ženy oženil se s vdovou Reginou, roz. Mrázovou z Milešovy. 21. (31.) 1630 se zapsal do památníku Mladotova. Byl také častěji kmotrem (26. V. 1630 synovi Jiřího Sequenidesa Chotěbořského). 1646 prosil pro sebe a své dcery o pas do Prahy, kde nedávno zemřel jeho strýček Zikmund Mráz z Milešovy. Choť jeho činila si jako poslední svého rodu nároky na

dědictví. R. 1647 psal proto kurfirst císaři, že soud na Nov. m. Pražském vyloučil Reginu a její dcery z dědictví po strýci, poněvadž nejsou katoličky. To prý je proti pražskému míru a proti cís. resoluci o dědictví, že má totiž v dědictví platiti právo bez ohledu na náboženství. Proto žádá kurfirst, aby císař rozsudek soudní zrušil. Ale ještě 18. VIII. r. 1651 psala Regina z Perna, že vede již přes 6 let spor o dědictví, ale že nemůže přiměti katolický pražský magistrát, aby svůj první rozsudek zrušil. Žádala proto pro sebe a své dcery o nový pas do Prahy. Její manžel Jan mezi tím r. 1650 zemřel; ona sama zemř. 1652. Viz Doerr, Geneal. Daten 16; Bílek, Konf. 1122/3; Schmertosch 1902, str. 96.

Houšková z Adlersperku Anna Dorota provdala se v Perně za Jana Sixta Mostníka, býv. kvartírmistra ve švédském dražonském pluku. R. 1665 prodala svůj dům „s kalichem“ městu Litoměřicům. Zemř. v Perně r. 1687. Srv. Lippert, Gesch. v. Leitm., str. 498, 538; Schmertosch, 1902, str. 96.

Houšková z Adlersperku Regina, roz. Mrázová z Milešovky, choť Jana. 11. IV. 1629 byla kmotrou dceři Václava Nosidla; 13. IX. 1629 synu Jana Ditricha; 26. IV. 1630 dceři Václava Henniga. Dcera Regina byla kmotrou 29. IX. 1627. Srv. Lippert, l. c., str. 497; Schmertosch, 1901, str. 331.

Houžvička (?) Daniel z Nov. m. Pr.; 2. XI. 1628 zemř. mu dcera.

Houžvička (? Husswický) Jiří, zemř. 30. VIII. 1632. V účtech kostelních stojí: Jiří Husswinec z Prahy; za hrob zaplatil.

Hrdina Matěj, vyhnanec k r. 1624, viz Teplý 1900, str. 35. Snad je „Pisnička (proti papežům) v nově složená od exulanta Mat. Hrdiny v Drážďanech l. P. 1682“ od jeho příbuzného. Srv. Truhlář, Katalog českých rukopisů str. 136, č. 361/2.

Hrobšický z Hrobšic Jiří, zemř. 1627 v Drážďanech, jak sděloval 15. VIII. poručník jeho osiřelého syna saskému kurfirstu. Měl statky v kraji litoměřickém, ale strýcové osiřelého syna zmocnili se jich většinou. Kurfirst se za něho u císaře přimlouval. Když r. 1652 žádal o pas do Čech, psal, že se zdržuje v cizině, většinou v Perně, na 25 let. Srv. Schmertosch, 1902, str. 101.

Hrobšická z Hrobšic Anna Marie zdržovala se v různých městech německých poblíže českých hranic a zemř. 1647 v Perně. Srv. Schmertosch 1902, str. 101.

Hruška Jan z Litoměřic, v účtech kostelních Hans Birn. Přijal as měšť. právo 26. list. 1627. Byl často kmotrem: 13. VIII. 1626 synovi Martina Holuba; 6./V. 1627 synovi Lorence Ditricha

z Lit.; 23. XII. 1627 synovi Šimona Laveckého (?); 11. IX. 1632 pohřbena mu dcera. On sám zemřel 4. VIII. 1632. Za hrob zaplaceno 18 gr.

Hruška Mikuláš z Prahy zemř. 29. VII. 1634.

Hrzan z Harasu Zdislav byl přijat do Perna 1625. Kurfirst se za něho r. 1626 přimlouval u císaře, aby mu dopomohl k nějakým penězům. R. 1628 koupila jeho žena Alžběta, roz. Haugvicová, dům v Drážďanech. Zemřel 1642. Ostatní Hrzanové žili v Drážďanech. Srv. Schmertosch 1902, str. 104.

HLÍDKA RODOPISNÁ.

Kozel z Reizentálu. Seznam osob pro své náboženské přesvědčení z Hory Kutné odešlých s počtem domů, kolik jich zde zanechali:

„Sigmund Kozel z Reizentálu: 1 dům. Viz Persekuce Hory Kutné od Petra Veselského, stránka 318.

Obec Kutnohorská v též časy koupila panství Křesetické (u Kutné Hory) od svého primátora Zigmunda Kozla z Reizentálu. Viz Kutnohorsko od Ant. Zavadila, str. 20.

Budovu arciděkanství (původně škola) vystavěli roku 1594—95 cis. rychtář Mikoláš Vodňanský z Čazarova a městský rychtář Zigmund Kozel z Reizentálu. Viz Ant. Zavadil: Kutnohorsko, str. 20.

Zigmund Kozel byl jedním z těch, kteří ihned po vyhlášení vypovídacího patentu z Hory odešli. Byl to bezpochyby Zigmund Jiří, syn Jana Kozla z Reizentálu, který býval rychtářem městským a 1620 zemřel; matka jeho byla Dorota, dcera kněze Jiříka Dikasta z Jičina.

Komisaři „k reformaci v náboženství v království českém nařízené“ v jednom listě svém, z Prahy roku 1628 (25. září) do Hory zaslaném, nazývají tohoto Zigmunda Kozla předním vůdcem kacířů a vytýkají mu, že mnoho jiných vyloudil, potáhl a zavedl, ano i dlouhý čas u nepřítele J. M. Cské se zdržoval; zvěděvše, že se svévolně do Hory vrátil, s neľibostí se podivují tomu, že hned příliš svobodně byl vpuštěn a tam, ač posavaď v kacířství, přece trpěn jest s jinými takovými, kteří bez dovolení a bezpečného gleitu psaného do města se vrátili, konečně nařizují, aby Zigmund Kozel se všemi takovými odběhlíky byli hned nenadále sjímání a vézením dostatečně opatřeni. Viz Kutnohorští emigranti a jejich domy od Em. Lemingera, str. 14.

Ten dům (č. 64 v Kutné Hoře) byl pro zřízení lázně vhodný proto, že dřívější jeden majetník jeho, horní hofmistr Zigmund Kozel z Reizentálu, roku 1586 sobě vyprosil od pánův, aby mu do toho domu byl puštěn přebytný pramének vody z obecní roury hořejší; trouby dal zhotoviti a položiti na svůj náklad a obci připověděl platu pololetně po 15 groších za dobrodiní a pohodlí mu prokázané.

Viz Kutnohorské příspěvky k dějinám vzdělanosti české, IV. řady 4. sešit, z roku 1929, str. 95.

Znak Kozla z Reizentálu jest zachován na portálu děkanství města Kutné Hory.

Josef Mlázovský.

Dne 27. listopadu 1932 slavil své šedesátiny pan Ph. Dr. Jan Bedřich Novák, ředitel Českého zemského archivu a historického státního ústavu, jakož i tajemník České akademie věd a umění. Vedle četných prací historických zabývá se též rodopisem. Přejeme pilnému pracovníku ještě mnoho let v plném zdraví!

14. ledna t. r. těžká rána stihla československou společnost rodopisnou, neboť zemřel náhle vrchní archivní rada Ph. Dr. Edvard Šebesta, spoluzakladatel společnosti. Narozen 21. prosince 1879, studoval Dr. Šebesta dějepis na universitách ve Vídni a v Praze, kdež v lednu 1904 promoval. Jako přednosta staré městské pražské registratury publikoval mnoho prací rodopisných ve všech možných listech. Samostatně vydal Listy J. T. Hubatia z Kotnova hraběti Trauttmansdorfovi 1741—1744 a Nově nalezený formulář Tobiáše z Bechyně 1279—1296. Jeho popis pražského obyvatelstva z roku 1770 je v tisku.

Čs. rodopisná společnost ztrácí jeho smrtí nejen rodopisce a spolupracovníka, nýbrž, co jest nejbolestnější, pravého člověka s ryzím srdcem, člověka, jenž získával již na první pohled každého, kdo se s ním setkal. Budiž čest památce tohoto člověka těžce v dnešní době nahraditelného. Čs. rodopisná společnost nechť přijme naši upřímnou soustrast!

Časopis rodopisné společnosti československé v Praze. Ročník IV. Sešit 3—4. Red. Ph. Dr. Ant. Markus. Vedle dokončení Fialova článku: Aujezdec — Kutlíře — Prokúpkové a Krejčíkova Glossaria rodopisce, zajímá nás článek Boh. Petra: Lanžovský kostel, matriky a šlechta, který mluví o všech šlechtických osobách, jež jmenovány jsou od r. 1684 v matrikách nebo na ještě starších pomnicích. Přicházejí zde jména Bukovští, ryt. z Hustiřan, Kordulové ze Sloupna, z Vadštejna, Zárubové z Hustiřan, Grodečtí z Grodce, Kotulínští z Kotulína a z Křížkovic, z Larisch-Nimbsdorfu, z Kotulína a z Křížkovic, Cenciňarové, ryt. z Birnic, z Aichelburka, z Croy a Hohenlohe-Bartenstein; Lonyay de Nagy Lonya, Orssich de Slavetich a Schönborn-Buchheim.

Sudetendeutsche Familienforschung, red. Dr. Anton Dietl a Dr. Franz Josef Umlauft, 5. ročník, 1932-33. 2. sešit, Dr. G. v. Frankenberg: Co jest eugenika? — Dr. F. J. Umlauft: Rodopisné prameny v Olomouci. — Dr. J. Endt: Charakteristická jména v městysi Brünnel u Kaplice v jižních Čechách, 1718—1850. — Erich Wild: Evangeličtí snoubenci z Chebska v kostelní knize v Schönbergu, 1620—54. — Dr. Gustav Treixler: Starokraslická jména rodová. — Wilhelm Hauschild: Soudní a pozemkové knihy dřívějších panství Červený Hrádek (Rothenhaus) u Jirkova, Ahníkov (Hagansdorf) u Německých Kralup a Pruněřov (Brunnersdorf) u Kadaně. — Alfred Stiebitz: Z oddávací matriky fary Robeč (Robitsch) u Ústěka. — Dr. Ludwig Halbe: Jihlavští novoměšťané, 1586—1649. — Franz J. Langer: Seznam usedlých rodin v 17. a 18. stol. v Krumpěrkách (Grumberg) na Moravě. — Hans Iternitschka: Jména Friesetálská z nejstarších knih pozem., 1580—1750. — Julius Röder: Olomoučtí novoobčané, 1668—1848. — Rudolf Hruschka: Německá jména rodová města Jamnice, 1535 až 1618. — Ferdinand Staeger: Tabulky předků známých Němců českých. M—a.

HLÍDKA HERALDICKÁ.

Heraldika a s ní spřízněné vědy genealogie, sfragistika, epigrafika a numismatika tvoří v české literatuře dosud bolestnou mezeru. Všichni starší autoři napsali svá díla bez udání pramenů, což bylo velkou chybou, neboť každá práce vědecká nutně předpokládá spolehlivé citáty dokladových pramenů.

Dnes nutno studovati heraldiku nikoliv dle dosavadní nespolehlivé a chybné literatury, nýbrž dle dokladů, t. j. diplomů, majestátů, úředně ověřených vývodů a rodokmenů, pečetidel, pečeti na dokladových listinách, dle medailí, mincí, starých rytin i snad dle erbovně označených předmětů denní potřeby. Studium v tomto směru zabývá se nově založený „Čsl. klub heraldický v Praze“, který bude své poznatky uveřejňovati pravidelně v této rubrice.

Klub tento má za hlavní úkol kupovati a jinak získávati zachovalé originální dokumenty se znaky a zachraňovati je tak před zkázou, nebo před vývozem do ciziny a ukládati je do sbírek spolkových, které budou po čase vystavovány pro širší veřejnost.

Druhý úkol spočívá v popisování erbů dosud neznámých, nebo nedokonale a chybně popsanych, při čemž jest nám vůdčí zásadou, že doklad i místo jeho výskytu neb uložení jest bezpodmínečně nutno uvésti. — Následující heraldické příspěvky jsou buď výsledkem systematické výzkumné práce, nebo příležitostné nálezy a zaznamenáváme je tak, jak náhoda nebo k dispozici jsoucí čas nám umožnily je sebrati. Pokud není možno zpracovati a vydati heraldiku na uvedeném podkladě, budou i tyto záznamy zajisté zájemcům vítány.

1. *Alsterlové* obdrželi 20. V. 1580 praedikát „z Rosenthalu“ s krokví hrotem vzhůru postavenou, provázenou nahoře 2 a dole 1 růžicí. Týž znak shledáváme i na náhrobku Alžběty, dcery Buriana Bramhauzského, sekretáře domu rožmberského a jeho manželky Markéty v Třeboni (datován v dubnu 1606). S. H. 359 udává dle rodop. pozn. v arch. zemsk. štít modrý a růže i krokev bílé, ač to není spolehlivé. — 10. V. 1665 povýšeni do stavu rytířského s praed. „z Astfeldu“ a obdrželi štít čtvrcený, v jehož 1. a 4. poli jest korunovaná orlice ven ze štítu hledící, v 2. a 3. poli původní znak; nad korunovanou helmici 2 orlí křídla dělená. S. H. znak tento nezná, ačkoliv ve sbírkách Nár. musea jest doložen 2 pečetidly (jedno bez tinktur, druhé tinkturované); dle jednoho jest možno souditi, že krokev a pravděpodobně i růžice jsou zlaté, kdežto Meraviglia uvádí stříbrné. — 18. X. 1755 byl jich erb rozmnožen erby spřízněných a vymřelých rodů (u příležitosti povýšení do stavu svob. pánů). Dle soudobé mědirytiny (v majetku autora) byl pak jich znak tento: Čtvrcený štít, jehož 1. pole červené se dvěma stříbrnými rohy buvolími (po rytířích Koňasech z Vydří), 2. černé pole s císařskou (spíše knížecí) korunou (po ryt. z Franchimontu), 3. pole černé (nikoliv červené, podle Sedláčka), se třemi stříbrnými rybami, ze štítu hledícími (po sv. pánech Kurcbaších z Trachenburku) 4. pole červené s bílým psem, se zlatým obojkem, na červeném polštáři se zlatým lemlem sedícím, ku středu štítu obráceným (po svob. pánech Vítech ze Rzávého). Původní znak rodu položen na střed štítu, v podobě malého, černého štítku se třemi bílými růžemi a bílou krokví. Nad štítem koruna svob. pánů o pěti perlách, nad ní 3 korunované helmy, pravý s dvěma stříbrnými rohy, střední s černou korunovanou orlicí, levý s bílým psem chrtem na červeném polštáři, sedícím do středu. Pokryvadla na obou stranách černo-

bílá, 2 lvi vztyčení, jakožto strážci štítu, s jednoduchými ohony, stojící na pásce s heslem: „Fideliter et constanter“. K. H. rod tento nezná.

2. *Z Doubravičan*: Jan Fricěk Podvinský, komorník při deskách zemských, byl obdařen erbem a titulem: „z Doubravičan“, od císaře Rudolfa II., dne 24. května 1596. Erb byl následující: Štít dělený vodorovně na 2 stejné části. Horní pole zlaté, v něm bílý okřídlený jednorožec ve skoku do prava. Dolní pole modré se zlatým klínem od paty štítu, hrotem do středu směřujícím. V klínu modrá lilie a po stranách klínu po jedné zlaté lilii. Kolčí helm s točenicí a vlačjícími feflíky žluto-modrými po obou stranách. V klenotu rostoucí vzpřímený jednorožec, okřídlený, do prava. (Vyobr. a popis v Saalbuchu, XII a, p. 533.).

— Dne 16. září 1604 přijal tento Jan Fricěk P. z D. k erbu a titulu se svolením císaře Jana Musila a Celestýna Šemika, oba písaře při nejv. purkrabství, Václava Kolidia, řeč. Kavku, sluhu při úctárně komory král. a Ondřeje Kalihrácha, a nutno tudíž K. H. 281, S. H. 574 a M. C. 113 dle uvedeného popisu opravit.

3. *Hauenschildové z Fürstenfeldu*: Rodina tato z říše německé pocházející byla u nás osedlá koncem 16. stol. Bratří Šebestián a Šimon z toho rodu na Moravě byli obdařeni společně erbem a predikátem „z Fürstenfeldu“, od císaře Rudolfa II., dne 29. srpna 1583. Erb jejich byl tento: Štít zlatý, na něm obrněnec rozkročený a svírající nahý meč v obou rukou, k ráně pozdvižený. V pravém horním rohu válečný, eliptický štítek, do kterého obrněnec tluče plochou meče (narážka na příjmení „haue in Schild“). Turnérský helm s točenicí a rozletitými feflíky modrými a zlatými po obou stranách a v klenotu tentýž obrněnec s mečem, rostoucí po kolena. Pokryvadla žluto-modrá. (Vyobr. a popis v Saalbuchu XIIa, p. 80.). — Sedláček v Heraldice s. 430, neúplně, ač jinak správně, rovněž tak Král v Heraldice, s. 316. — Z toho rodu Jiří Hauenschild z Fürstenfeldu, rada při apelačním soudu, byl popraven mečem, dne 21. června 1621, s ostatními 26 českými pány.

4. *Jílkové ze Static*: Jakub Jílek, obdržel majestát na erb a heslo „ze Static“ (z Tatic) dne 6. června 1595 na hradě pražském od císaře Rudolfa II. Erb ten popisuje se takto: Štít červený, na něm rámě obrněné, v lokti ohnuté, s pláty ocelovými na okrajích pozlacenými, svírající v pěsti krátký meč — tulich s malým jílcem. Kolčí helm korunovaný, v klenotu opět rámě s tulichem. Pokryvadla po obou stranách červená-modrá. (Vyobr. a popis v Saalbuchu XIIa, p. 335 v Arch. min. vnitra v Praze.) Aug. Sedláček ve své Heraldice, d. II., s. 463 popisuje erb podobně, ale bez barev, při jméně Kalendy ze Statenice, který se již r. 1576 takto píše. Není pochyby, že se jedná o dvě rodiny, které byly sobě navzájem erbovními strýci. — H. Hermann ve své Genealogie und Heraldik bürgerl. Familien, II, 115 uvádí, že bratři Karel a Václav Jílek obdrželi 22. VI. 1512 erbovní list s následujícím znakem: V červeném štítě 2 stříbrné skřížené meče hroty vzhůru, nad nimiž zlatá hraběcí koruna. Z točenic nad otevřenou přílbou vyrůstá z kolen muž s chocholatým širokým kloboukem, v pravé ruce tasený meč, levou v bok opřenou; pokryvadla červeno-stříbrná. Erb tento jest tedy starší. — K. H. rod tento nezná.

5. *Macákové z Ottenburka*: Bratři Jan, Jakub a Daniel Macákové z knížetství Opavského ve Slezsku byli obdařeni 20. X. 1580 predikátem „z Ottenburka“ a následujícím erbem: Štít černý, na něm zlatý, vztyčený leopard, černě žíhaný, s hlavou ve visíru, stojící na 3 zlatých pahrbcích; kolčí helm s točenicí a vlačjícími feflíky zlato-černými, v klenotu 2 buvolí rohy, pravý zlaté a černé, levý černé a zlaté dělený, mezi rohy

rostoucí leopard. Pokryvadla po obou stranách zlato-černá. (Vyobr. a popis v Saalbuchu XIIa, pag. 15, Arch. min. vnitra v Praze.)

Z toho rodu byli bratři František a Josef Macákové z O. při potvrzení svého šlechtictví 3. XII. 1763 obdařeni následujícím polepšením erbu: Štít červený, na něm vztyčený stříbrný, korunovaný lev do prava, stojící na 3 zelených pahrbcích, turnéřský helm korunovaný, v klenotu 2 červené buvolí rohy s nátrubky a mezi nimi rostoucí stříbrný lev korunovaný, do prava hledící. Pokryvadla stříbrno-červená. (Vyobr. a popis v úř. opisu diplomu v Kvaternu novém krozeném, sv. 39, pag. N 4., v Českém zem. arch. v Praze.) — Oprav S. H. 517 a zde citované prameny!

6. *Medkové z Mohelnice*: Bratři Václav, Tomáš a Jan Medkové, strýcové Albrecht Šmíd, Ondřej Hain a Matěj Ebrspach, byli obdařeni 28. X. 1589 predikátem „z Mohelnice“ a následujícím erbem: Štít zlatý, na něm orličí křídlo modré, do prava obrácené, na něm červená 6cípá hvězda. Turnéřský helm korunovaný, v klenotu modré křídlo s červenou hvězdou jako ve štítě. Pokryvadla vpravo červeno-modrá, vlevo žluto-modrá. (Vyobr. a popis v Saalbuchu, XIIa, p. 242.) — S. H. 527 a K. H. 107 a 344 mají chybné tinktury.

7. *Pacovští z Libína*. Jiří Pacovský obdržel ddtto 21. února 1598 na hradě Pražském, potvrzení a toto polepšení dosavadního erbu s modrým štítem, ve kterém byl běžící jelen okřídlený, přiroz. barvy, ale bez rohů (S. H. 555): Štít dělený, horní polovice modrá s rostoucím okřídleným jelenem s parohy, přirozených barev, dolní polovice dělená vodorovnými břevny, střídavě bílými a červenými. Kolčí helm s korunou, v klenotu 2 buvolí rohy s nátrubky, pravý dělený žlutě a modře, levý červeně a bíle, mezi rohy 2 pštrosí péra, pravé červené, levé žluté. Pokryvadla vpravo žluto-modrá, vlevo bílo-červená. (Vyobr. a popis v Saalbuchu XIIb, p. 596.) — 14. VI. 1765 uděleno šlechtictví Antonínu Pacovskému, krajskému komisaři v Chrudimi (není bezpečně známo, zdali byl jednoho původu s Pacovskými z Libína) s predikátem „z Libína“ a tímto erbem: Štít vodorovně dělený zlatým břevnem, v horním modrém poli 3 zlaté, jetelové lístky, ve spodním červeném poli 6cípá, zlatá hvězda. Turnéřský helm s korunou, v klenotu rostoucí, vzpřímený zlatý jelen. Pokryvadla vpravo zlato-modrá, vlevo stříbrno-červená. (Vyobr. a popis v „Kvaternu tržním krozeném“, sv. 40, pag. II 1, v Malém archivu stavov. v Č. zem. arch. v Praze.) — Srovnej S. H. 555/6 a K. H. 122 a 283!

8. *Pergerové z Altenberka*. Bratři Josef, Jan, Martin a Václav Pergerové byli obdařeni 12. X. 1580 predikátem „z Altenberka“ a tímto erbem: Štít kolmo štípený, pravá půle zlatá s modrým vztyčeným gryfem, levá půle vodorovně dělená, horní pole modré se 7cípou zlatou hvězdou, dolní pole červené se 3 modrými skalami. Kolčí helm s točnicí, žluto-červeno-modrou, v klenotu 3 pštrosí péra, pravé zlaté, střední modré, levé červené, po stranách točnice po 3 vlajících felflicích, vpravo modrý, červený a zlatý, vlevo zlatý, červený a modrý. Pokryvadla vpravo zlato-modrá, vlevo červeno-zlatá (Saalbuch XIIa, p. 37). — Václav, výběřčí posudného v kraji královéhradeckém, byl povýšen dne 27. II. 1595 do stavu rytířského (Schimon, Adel). — S. H. 565 odchýlně a neúplně, K. H. rod tento nezná.

9. *Z Polehradu*: Jan Kára, Jiří Bohdanecký a Kašpar Vinter, byli obdařeni 29. XII. 1590 heslem „z Polehradu“ a následujícím erbem: Štít zlatý, na něm vzpřímený modrý lev, stojící na zeleném pahrbku, který jest obehnan u paty štítu, žlutým proutěným plotem (t. j. hradební ravelina). Kolčí helm korunovaný, v klenotu modré křídlo se zlatým, šikmým břevnem, od prava do leva se 3 modrými liliiemi. Pokryvadla žluto-modrá.

(Vyobr. a popis v Saalbuchu, XII a, p. 289). — S. H. 575 uvádí, že shodný erb měl již 1586 Jan Polehradský z P. (týž měl však bílého a ne modrého lva). K. H. 278 oprav dle 324!

10. *Vejvodové ze Strohberka*: Zakladatel tohoto rodu Jan Václav Vejvoda, primátor Starého města Pražského, byl nobilitován cí. dipl. dtdo Vídeň 13. VII. 1746 a obdržel následující erb: Čtvrčený štít, v 1. a 4. zlatém poli: polovice černé orlice, korunované, ven ze štítu hledící, ve 2. a 3. červeném poli, z vody vyčnívající 3 zelené pahrbky, z prostředního vyrůstá obrněné ramě, v lokti poněkud ohnuté, svírající v pěsti nahý meč, se zlatým jílcem, k ráně pozdvižený. Nad štítem turnéřský helm, korunovaný, v klenotu 2 křídla: pravé černé se 3 zlatými břevny pošikem, levé červené se 3 stříbrnými břevny pokosem. Mezi křídly stříbrný, rostoucí lev korunovaný, do prava, držící v pravé tlapě nahý meč se zlatým jílcem k ráně pozdvižený. Pokryvadla vpravo: zlatá a černá, vlevo: stříbrná a červená. (Vyobrazení a popis v „Kvaternu novém krozeném“, sv. 39, pag. G 24 v Malém archivu stavovském v Českém zem. archivu v Praze.). — Ačkoliv již K. J. Erben (v Primatoren 199) znak tento správně popsal, převzala K. H. 285 i S. H. 664 prostým opsáním nesmysl v M. C. 35.

Vojtěch Jaromír Pelikán.

ZASLANÉ PUBLIKACE:

Časopis Společnosti přátel starožitností československých, ročník XI., č. 3.—4.

Kutnohorské Příspěvky k dějinám vzdělanosti české, VII. řady 2.—3. sešit.

Sběratel, red. Fr. Kunc v České Lípě, ročník III., číslo 8—10. Ročník IV., č. 1.

Vincenc Jan Matina: Z přírody i ze srdce. Sběrka lyriky, vydaná soukromým nákladem autora ve vydání bibliofilském, r. 1933.

V grafické edici Al. Chvály vyšla nová lyrická sbírka Jana Rejse z Kolkovic: Hudba země.

ZPRÁVY SPOLKOVÉ.

Dne 11. ledna 1933 konána valná hromada, na níž schválen zápis z minulé valné hromady, podána zpráva jednatele Dra Rejse, z níž vysvítá, že přílivem nových členů činnost jednoty jest na postupu. Pokladní zpráva p. Josefa Tamchyny jeví hotovost v poštovní spořitelně Kč 1.595.25, v příruční pokladně Kč 348.85. Pokladník vzdává díky všem, kteří Jednotu finančně podpořili. Pasiva nejsou žádná. Majetek knihovny rozmnožen jednak na skladě ležícími exempláry Sborníku, jednak dary knih od pp. Dr. ing. Václava Černého, prokuristy Durdíka a předsedy Jednoty a jin. Po schválení účtů revisory p. Kamereitem a p. Čidlinským odhlasováno výboru jednomyslně absolutorium. Poté vykonány volby

nového výboru, při nichž zvoleni pánové: předsedou Dr. Vincenc Jan Matina, místopředsedou Dr. Jan Rejsa, jednatelem Ladislav Matásek, pokladníkem Josef Tamchyna; členy výboru pak pánové: Dr. Josef Volf, vrch. ředitel knihovny Nár. Musea, Karel Tunkl, Alois Schlumperger, Vladimír Janovský, Josef Cidlinský, Vojtěch Pelikán; náhradníky pánové: Vilibald Kamareith, Jaroslav Škréta, Ervín Kruchina, Josef Mlázovský; revisory pánové: Kamareith a Cidlinský. Redakci Sborníku pověřen opět Dr. Matina, zodpovědným redaktorem zvolen Dr. Rejsa.

Panem Josefem Tamchynou podaný návrh na změnu jména Jednoty, by ve jménu označeno bylo, že Jednota sdružuje vůbec všechny staré rody české, přikázán k propracování novému výboru.

Žádáme důrazně všechny pány členy, aby oznamovali včas a přesně změny svých adres a laskavě včas platili své příspěvky.

Každý čtvrtek schůzka členů po 8. hod. večerní v Obecním domě města Prahy (kavárna, levý box v přízemí). Tamtéž všechny informace starých rodů českých, rodopisu i heraldiky se týkající.

I. členská schůze konala se v Šindelářově kavárně, Praha II., Václavské nám., dne 15. února t. r., v 8 hod. večer. L. Matásek.

OBSAH :

	Str.
Dr. Josef Volf: Čeští exulanti v matrikách perenských	2
Hlídka rodopisná	6
Hlídka heraldická, V. J. Pelikán	8
Zprávy spolkové	11

P R A H A 1933

NÁKLADEM „JEDNOTY POTOMKŮ POBĚLOHORSKÝCH
EXULANTŮ-POKUTNÍKŮ A PŘÁTEL RODOPISU“

V PRAZE II., JIRCHÁŘE 10.

TISKL. „ORBIS“, PRAHA XII.